

HISTORISK TIDSKRIFT
(Sweden)

132:1 • 2012

De Svenska Historiedagarna 2011, Stockholm, 7–9 oktober 2011

Den 7–9 oktober 2011 arrangerade föreningen De Svenska Historiedagarna sin 18:e årliga träff. För andra gången i föreningens historia var mötesplatsen Stockholm och antalet deltagare var stort. Drygt 550 historiskt intresserade personer var anmälda till denna begivenhet, som detta år gick under temat "Stolta stad!". Förutom intressanta föredrag och trevlig samvaro med likasinnade erbjöds museibesök och stadsvandringar.

På grund av det stora antalet anmälda deltagare förlades invigningsceremonin till Filadelfiakyrkan, som är belägen på Rörstrands gamla porslinsfabriksområde på Kungsholmen. Föreningens ordförande förklarade dagarna öppnade och därefter följde sedvanlig utdelning av priser till personer som ansetts särskilt befrämjat historieämnet. Årets Stig Ramelpris delades ut till redaktören och historikern Anders Björnsson. Priset Årets historielärare gick till Hans Romare på Centrumvux i Haninge, medan Cliopriset delades ut till textilforskaren Pernilla Rasmussen. Invigningen följdes av en mycket intressant och underhållande plenarföreläsning av professor Yvonne Hirdman, som utifrån sin bok *Magfrågan* talade om vad och hur mycket Stockholmare åt vid sekelskiftet 1900. Hirdman visade att det hon kallar "magfrågan" inte endast skilde sig mellan olika sociala grupper i samhället, utan att hur mycket individer beräknades äta framför allt var en fråga om kön.

De svenska historiedagarna fortsatte sedan på Konradsberg. På programmet stod parallella seminarier och föreläsningar av vitt skilda slag. Flera seminarier följde årets tema och behandlade Stockholm från olika perspektiv och under olika tidsperioder. Då erbjöds även möjligheter för deltagarna att besöka Stadshuset, Storkyrkan och Bernadottebiblioteket. På en session belyste författaren Per Wästberg vad Stockholm betytt för honom, medan Björn Elmbrant i stället berättade om vad politikern Hjalmar Mehr betytt för Stockholm. Men även prostitutionen i Stockholm under 1700-talet dryftades, så även mentalvården från slutet av 1800-talet och framåt. På så sätt riktades fokus mot den plats där De Svenska Historiedagarna huvudsakligen hölls, Konradsberg. Professor Roger Qvarsell visade, förmodligen till alla åhörarens häpnad, att det sjukhusområde som i dag anses ligga mitt i centrala Stockholm vid sekelskiftet 1900 betraktades som en kurerande "lantlig" miljö.

Flera seminarier riktades direkt mot historielärare och gav tips om såväl undervisningsmetoder som undervisningsmaterial. Bland annat visade representanter från Riksarkivet, Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek och databasen Stockholmskällan delar av sina arkivs bestånd och möjligheter.

Det gavs även chans att inspireras av idéer om hur lärare på ett innovativt sätt kan använda ny teknologi i undervisningen, lyssna till vilka svårigheter som finns med att sammanfatta och karaktärisera historiska perioder (här perioden 1721–1830), diskutera källkritik samt dryfta de nationella provens möjligheter att bidra till en likvärdig bedömning av elever.

Deltagarna erbjöds även möjlighet att uppdatera sig om vad som händer vid forskningsfronten. Tio doktorander, så kallade Beijerstipendiater, från olika lärosäten i Sverige presenterade sina pågående forskningsprojekt. Det visade sig vara en mångskiftande historia, från kungamakt och trohetseder på medeltiden till komparation av svensk och holländsk utrikespolitik under kalla kriget.

Övriga seminarier var en blandad kompott som visade på historieämnets bredd och framfördes på ett lättåtkomligt sätt. De gick från att kasta ljus över hur och varför människan övergick från samlare till jordbrukare för 10 000 år sedan till analys av vinets samhällsekonomiska värde i det romerska imperiet för att slutligen landa i en diskussion om den svenska ubåtskrisen under 1980-talets inledande år – en diskussion som för övrigt inte levererade några rafflande nyheter i frågan. Det förelästes också om ny forskning om Sveriges förhållande till nazismen, Nazityskland och Förintelsen, men även om nödvändigheten av att förstå det sovjetiska arvet om man vill begripa det nya Ryssland. Det berättades historier om hur det gick till när den svenska adeln erkändes, nyttjade och förlorade sina privilegier, men även om Norden och Europa under revolutions- och Napoleonkrigen. Rubriker som "Kina – den nygamla supermakten" samt "Islams historia" vittnar om De Svenska Historiedagarnas breda utbud för de historiskt intresserade.

De Svenska Historiedagarna 2011 var sammanfattningsvis en mycket intressant och trevlig historia, som avslutades med middag på restaurang Solliden på Skansen. Bakgrundssiluetten – en alldeles fantastisk utsikt över Stockholm – visade att staden gjorde skäl för temat "Stolta stad!". Den 21–23 september 2012 bär det av till Åland.

Linnéuniversitetet, Växjö

ZARA BERSBO